NOWINY NAUKOWE.

Królewska Akademija umiejętności w Paryżu. Na sessyi d. 6 lutego, P. *Fourrier* doniósł o probie P. *Chappe*, względem pisma, złożonego w archiwach w r. 1782, przez zakonnika, nazwiskiem *Dom Gauthey*. Dway sekretarze akademii byli tego zdania, aby pakiet zapieczętowany otworzyć na tey sessyi, a potém złożyć w sekretaryacie, gdzieby każdy chcący go przeyrzeć, miał wolny przystęp. Osądzili nawet, aby podobnie było postanowiono względem mnóstwa innych pism, złożonych podobnie jak pismo X. *Gauthey* w sekretaryacie akademii, z których wiele znayduje się tam zagrzebanych od czasów *Fontenella*. Akademija przyjęła propozycyą co do pisma X. *Gauthey;* ani się też ktokolwiek sprzeciwił rozciągnieniu tego prawa na wszystkie pakiety zapieczętowane, których data przechodzi lat czterdzieści.

Odczytano więc, tak rapport podpisany przez *Condorceta* i *Milly*, jako też pismo X. *Gauthey*, pod tytułem: *Treściwa rozprawa o dawaniu ostrzeżeń prędkich i tajemnych, w wielkiey odległości, w każdym czasie i mieyscu.* Doradzany sposób, zasadza się na urządzeniu rury prostey lub krzywey, rozciągającey się bez przerwy z jednego mieysca do drugiego, tak pod ziemią, jako i na powietrzu; ponieważ rurę tę napełnia powietrze, nicby przeto nie było łatwieyszego, podług autora, nad zrobienie kommunikacyi, przez udzielanie kolumnie tego płynu sprężystego, za pośrednictwem mieszka, lub innym jakim sposobem, rozmaitych poruszeń, do których przywiązywanoby umówione znaczenie.

Prócz tey myśli, nic więcey owa nota w sobie nie zawiera; autor nie szuka sposobu nadania znaczenia swoim projektowanym znakom, ani też stara się dowieść swojego przypuszczenia, jakoby

poruszenia łatwo się udzielać mogły w przestrzeni *mil trzydziestu*. Wszakże przyymując taką odległość, tarcie słupa powietrza o ściany rury, do tego stopnia powiększyćby się mogło, iż ledwoby się ruch w nim siłą bardzo wielką sprawiać dawał. Z resztą, zakonnik ten, zdaje się, iż zbyt wiele pracował nad tym przedmiotem; powziął on drugą myśl, którą sławny francuzki wynalazca telegrafów, P. *Chappe*, uważa za mogącą bydź wydoskonaloną. Jestto urządzenie kommunikacyi słowney, od jednego stanowiska do drugiego, zawsze za pośrednictwem rur, głos przeprowadzających. Doświadczenia P. *Biot* w tym względzie, pokazują, jak możnaby było dokonać tego sposobu, przez odosobnienie rur pomienionych. Można o tém czytać uwagi P. *Chappe* w jego *historyi telegrafii*. *N. A. K.*

Na posiedzeniu d.5 czerwca postanowiła Akademia jeszcze powtórzyć następne zadania do nagrody: 1) *Oznaczyć wielokrotnemi doświadczeniami, gęstość, jakiey nabywają płyny, a mianowicie żywe srebro, woda, wyskok i eter siarczany, przez uciśnienie równające się parciu kilku atmosfer.* 2) *Wymierzyć skutki ciepła pochodzącego z tego uciśnienia.*

Termin odpowiedzi na nie, przedłuża się do d. 1 marca 1827 r., a nagrodą jak i wprzódy, będzie medal złoty, 3,000 fran. wartości. *K.*

Posiedzenie d. 24 września. Minister sprawiedliwości wezwał był, przed kilką miesiącami, Akademią, aby się zatrudniła wynalezieniem środków, mogących się sprzeciwić licznym fałszowaniom, czynionym na papierze stęplowym, za pomocą sposobów chemicznych. W skutku tego Akademija przesłała dnia dzisieyszego do Kommissyi, na ten cel ustanowioney, różne probki niestarliwych atramentów i papieru, na którym fałszowanie nastąpić nie może.— Pan *Dumeril* czytał rozbiór dzieła pana Frederyka *Cuvier* o pió-

rach ptasich.— W uczynioney do akademii odezwie, Minister marynarki upraszał ją o zdanie nad dziełem Margrabiego *de Poterat*, kapitana okrętowego, p. t. *Traktat o żegludze*. Ponieważ większa część członków wyznaczonéy do tego Kommissyi była nieobecnych, roztrząśnienie pomienionego dzieła przyjął na siebie P. *Dupin*. P. *Hamelin* z Caen, w roku jeszcze przeszłym, oddał pod uznanie akademii części anatomiczne, wyrobione z kartonu, mające służyć do chirurgiczney nauki. Udzielono mu wiele w tey mierze postrzeżeń, z których P. Hamelin korzystał, przedstawiając teraz poprawnieysze i nowe wyroby. Akademija zamieniła się w wydział tayny, dla oznaczenia następców, na niezapełnione w oddziale mechanicznym mieysce, po zmarłym P. *Reichenbach*. Kandydaci są następni: *Brunel*, francuzki inżenijer, budujący pod Tamizą w Londynie podziemną drogę; *Telfort*, inżenijer, utworzyciel kanału kaledońskiego; *Pattu*, naczelny inżenijer w departamencie Calvados, autor projektu tamy przy uyściu Sekwany; *Marestier*, inżenijer marynarki, autor wielkiego dzieła o statkach parowych; *Bidone*, uczony Włoch, znany z pięknych doświadczeń hidraulicznych; *Poncelet*, inżenijer woyskowy, któremu akademija przeznaczyła nagrodę, za wydoskonalenie kół hidraulicznych.

Królewskie towarzystwo w Arras (we Francyi) ogłasza na rok 1827, następne zadania do nagrody: Wskazać środki zaprowadzenia trzód wzorowych, z każdey rasy owiec, w *Pas-de-Calais*. Nagrodą jest medal złoty 500 fr. — *Przemysł*. Jakie są postępy przemysłu w obwodzie Arraskim od początku wieku dziewiętnastego? Nagrodą medal 200 fr. — *Moralność*. Jaki rodzay edukacyi naystosownieyszy jest dla kobiet, aby je uczynić dobremi matkami? Medal 200 fr. — *Poezya*. Ludwik XVIII, przeznaczający medale dla przemysłu francuzkiego. Medal 200 fr. Pisma te, mają bydź przysyłane, przed 1 lipca 1827 r. *K.*

Nekrologi. Cesarski tuteyszy Uniwersytet, poniósł nową stratę, przez śmierć Professora Publicznego Zwyczaynego Terapii szczególney i Kliniki Medyczney, Wincentego *Herberskiego*, Radcy Dworu i Kawalera Orderu ś. Włodzimierza 4tey klassy, zdarzoną w dniu 29tym zeszłego listopada, we 42gim roku życia. Po ukończeniu nauk początkowych w Szkole Słonimskiey, a potym w Gimnazyum Wileńskiém, wszedł ś. p. *Herberski* do Uniwersytetu, dla słuchania wyższych kursow nauk. W roku 1804 d. 5 kwietnia wysłany został od Uniwersytetu dla doskonalenia się w praktyczném rolnictwie w kolonii angielskiey, blizko St. Petersburga będącey, a razem dla słuchania nauk do tegoż przedmiotu w Instytucie Pedagogicznym w teyże stolicy, zkąd po wysłuchaniu kursów: Fizyki, Chemii i Teoryi Gospodarstwa Wieyskiego, w 1806 powrócił do Uniwersytetu, a w dalszem przykładaniu się do nauk otrzymał stopnie uczone: kandydata filozofii w 1808, magistra medycyny w 1811, doktora medycyny w 1812 roku. Obrany adjunktem Uniwersytetu i Pomocnikiem przy Klinice medyczney 1814; Członkiem Cesarskiego Towarzystwa Medycznego w Wilnie 1813 — Wyjechał do obcych krajów, szczególniey dla doskonalenia się w Oftalmice, 1817. W ciągu bawienia za granicą obrany był członkiem różnych Towarzystw uczonych, jakoto: Medycyny praktyczney w Paryżu, Filozoficznego w Glasgow, Mineralogicznego Wernera w Edimburgu, Literacko-filozoficznego w Manchester, Medyko-Chirurgicznego w Londynie, Medycznego w Marsylii, Akademicznego tamże, Medycznego w Dublinie, Instrukcyi Elementarney w Paryżu. — Za powrotem do kraju otrzymał polecenie dawania Terapii szczególney i Kliniki; potwierdzony na professora nadzwyczaynego 1824 w styczniu, a na Professora Zwyczaynego tegoż roku w listopadzie. Radcą dworu mianowany 1821go, a Kawalerem orderu

ś. Włodzimierza 4tey klassy 1826 stycznia 15. — Na publiczney sessyi Uniwersytetu czytał rozprawę z wiadomością historyczną o *Szpitalach*, która została w rękopisie, równie, jak i *nauka o chorobach oczu*, wypracowana za granicą z mnóstwem zapisow o zakładach, w podróży zwiedzanych. Pracowite, doskonaleniem się ciągłém i ratunkowi cierpień ludzkich poświęcone życie, zakończył przykładném usposobieniem się do szczęśliwey wieczności, przez dwukrotną w przedłużoney i dręczącey chorobie spowiedź, i przyjęcie Nayświętszego Sakramentu. Dla niedostatniey a nieliczney familii zostawiwszy większą połowę zapracowanego majątku, znakomitą część jego przeznaczył na fundusz edukacyi ubogich uczniów; nadgrodziwszy sług wierność, resztę dając w darach i zapisach dla połączonych z sobą przyjaźnią, i dla tych, którym chciał zostawić pamięć ślachetney wywdzięczenia się chęci, nie zapomniał na zakłady dobroczynne i o wiekuistey pomocy dla duszy swojey przez modlitwy żyjących, i tym końcem fundował co miesiąc mszą wiekuistą — Bibliotekę, z liczby, zupełności i rzadkości dzieł znakomitą, tudzież doskonałością celujące, kosztowne narzędzia oftalmiczne, zapisał dla Uniwersytetu. — Dnia 30 z. m: zwłoki jego do kościoła XX. Missyonarzów na Górze Zbawiciela przeniesione; po żałobnem nabożeństwie i kazaniu dnia następnego, ku wiecznemu spoczynkowi zaprowadzone zostały na cmentarz tychże XX. Missyonarzow. Konduktowi i odprowadzeniu do grobu lud mnogi towarzyszył.

— *Stanisław Bohusz - Siestrzeńcewicz*, dnia 1 grudnia o godzinie 11 z rana zakończył życie w St. Petersburgu, po kilkodniowey chorobie, pochodzącey z zaziębienia, w 96 roku wieku swego, Arcybiskup Mohilewski, Metropolita kościołow Rzymsko-katolickich w Rossyi, Administrator dyecezyi wileńskiey, prezydent kollegijum duchownego rzymsko-katolickiego, rzeczywisty członek

Cesarskiey Akademii nauk St. Petersburskiey, Cesarskiey Akademii Medyko-Chirurgiczney, Uniwersytetow: Moskiewskiego, Wileńskiego i Krakowskiego, Towarzystw rolnictwa Abowskiego i Wielkiey Brytanii, oraz wielu innych uczonych zgromadzeń i różnych orderów Kawaler. Urodził się on w dzisieyszey gubernii Wileńskiey w powiecie trockim, w majętności rodzicielskiey, zwaney Zamkiem, dnia 3 września (n. s.) 1751 roku. Z prac jego naukowych na szczególnieyszą zasługują uwagę: 1) *Histoire du Royaume de la Chersonese Taurique* (Historya królestwa Chersonezu Taurykiego) i 2) *Prècis de Recherches historiques sur l'origine des slaves ou Esclavens et des Sarmates*, *et sur les epoques de la conversion de ces peuples aux Christianisme*. (Zbiór historycznych śledzeń o początku Sławian i Sarmatow i epokach nawrócenia tych narodow na wiarę chrześcijańską). Wyjątek z ostatniego dzieła ogłosił w języku rossyyskim r. 1818 pod tytułem: *Изслѣдованіе о произхожденіи Рускаго народа*. (Badanie o początku narodu Rossyyskiego).

— Dnia 17 listopada o godzinie drugiey z południa umarł w St. Petersburgu, w 62 roku życia, po długiey chorobie, znajomy mineralog rossyyski P. Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler, Bazyli Michałowicz *Sewergin*, od roku 1789 członek Cesarskiey Akademii Nauk i wielu innych uczonych towarzystw. Liczba dzieł przez niego wydanych dowodzi równie niezmordowaney jego pracowitości, jako i odznaczającey się nauki,a stawi go w rzędzie z nayznakomitszymi uczonymi kraju. W nim nauki utraciły gorliwego czciciela, Akademija pracowitego i dostoynego członka, a kray męża, którego imie w rocznikach literatury jego stanie się niazapomném. Szczegółowa wiadomość o jego życiu i pracach uczonych, będzie wydrukowana w Historyi Akademii, na rok teraznieyszy 1826.

— P. *Malte-Brun*, jeden z nayznakomitszych uczonych Europy, przeniosł się do wieczności d. 13 grudnia n. s. o godzinie 7 wieczorem, uderzony apoplexyą.

Starożytności. Pan *Józef Rudzki*, były Adjunkt w Kommissyi Rządowey Oswiecenia (Król. Pol.), powróciłdo Europy, z podróży swey przedsięBraney do Egiptu. List jego ostatni jest bardzo świeżey daty (z dnia 9 listopada) i pisany jeszcze na morzu, blisko wyspy *Elby*, na pokładzie szwedzkiego okrętu *Anna*. Między wielą osobliwościami wiezie z sobą mumiją, wydobytą w *Tebach* z grobów królewskich, i tak dobrze zachowaną, iż, jak oświadcza, w muzeum wiedeńskiem, toskańskiem, rzymskim i neapolitańskim nie ma żadney, któraby się z nią co do piękności równać mogło. Jeszcze jey nie otwierano: tylko trzy skrzynie, w których złożona; jedna z tych skrzyń jest sykomorowa. Pan Rudzki nie donosi, czyli mumija ta ma papyrus, jaki zwykle pod pachę lub w rękę zmarłey osobie z jey biografiją kładziono. Mumija ta przeznaczoną jest do gabinetu Królewskiego Warszawskiego Uniwersytetu.

Podróże. P. Keppen w N. 37 *Kartek biblijograficznych* r. b. umieścił następującą wiadomość: Ed. J. *Eychwald* professor uniwersytetu kazańskiego, udał się w podróż do gór Kaukazkich. Uczony ten badacz przyrodzenia, objedzie Georgiją i brzegi morza Kaspiyskiego. Towarzyszy mu służący w ogrodzie botanicznym petersb. *Pomorcew*. W tymże celu uniwersytet abowski wysłał do gór kaukazkich i Persyi rossyyskiey, doktora filozofii, *Dommerta* i studenta *Siegfrida*. — P. *Ledebur*, professor botaniki w uniwersytecie Dorpackim, w towarzystwie dwóch studentow, przedsięwziął podróż po gubernijach Tomskiey i Jeniseyskiey. Zwiedziwszy góry Altayskie we względzie botaniki i zoologii, ma powrócić w miesiącu lutym następującego 1827 roku. Tegoż uniwersytetu professor Mor. v. *Engelhardt*, także z dwó-

ma studentami, przedsięwziął podróż mineralogiczną, geognostyczną i geograficzną do Gór Uralskich, która ma ciągnąć się przez miesięcy siedm. *R.*

Nowe dzieła polskie.

Religia. Co znaczy odpust w ogólności a co jubileusz w szczególności, i jakim sposobem można bydź uczestnikiem jubileuszowego odpustu, który Jego Świątobliwość Leon XII do całego kościoła katolickiego rozciągnął. Z niemieckiego tłumaczone, w Warszawie, w drukarni A. Brzeziny przy ulicy miodowéy Nr. 481, 1826 w 8ce mniey. str. 50 nieliczb. 2 z wizerunkiem Leona XII papieża.

Wymowa kościelna. Mały post Massyllona, wytłumaczony z francuzkiego przez Ant. Dyon. *Meleniewskiego* magistra oboyga prawa. w Warszawie, w drukarni przy ulicy senatorskiey Nr. 477, 1826 w 8ce str. XII i 369 nielicz. 3.

Historya literatury. Historya drukarń w królestwie polskiem i wielkiem xięstwie litewskiem, jako i w krajach zagranicznych, w których polskie dzieła wychodziły, przez Jerzego Samuela *Bandtkie* Doktora filozofii i bibliotekarza w uniwersytecie krakowskim, członka towarzystwa królewskiego przyjaciół nauk w Warszawie, Towarzystw uczonych: Krakowskiego, Górney Luzacyi i Wrocławskiego. w Krakowie, w drukarni Józefa Mateckiego 1826 w 8ce Tom I str: XXXII i 448, Tom II str. 352. Tom III druki polskie zagraniczne, str. 299 nieliczb. 1.

O dziejopisach polskich, ich duchu, zaletach i wadach, przez Łukasza *Gołębiowskiego*, członka towarzystwa do ksiąg elementarnych w kommissyi rządowey wyznań religiynych i oświecenia publicznego, i warszawskiego przyjaciół nauk towarzystwa, członka. Znayduje się w księ-

garni Zawadzkiego i Węckiego, w Warszawie, w drukarni szkolney 1826 w 8ce więk. str. 257 nieliczb. 6.

Historya. Historya powszechna krótko zebrana przez Jana Kaydanowa professora w Imperatorskiém carskosielskiém liceum, radcę kollegialnego i kawalera; podług drugiego wydania rossyyskiego tłumaczył Leon *Rogalski*. Wydanie drugie. Tom III. Dzieje nowożytne czyli trzech ostatnich wieków. Wilno, Józef Zawadzki własnym nakładem 1826 w 8ce str. (o dwóch piérwszych tomach donieśliśmy wyżey na str. 125.)

Prawo. Rozbiór dzieła: Wenceslai Alexandri Maciejowski J. U. D. Lycei et Universitatis litterariae Varsaviensis professoris etc. principiorum Juris Romani tomus I. Historiam hujus ipsius juris continens, editio secunda. Varsaviae 1825. w Wilnie, nakładem i drukiem A. Marcinowskiego. 1826. w 8ce str. 38. (Pismo to umieszczone było w numerze poprzedzającym Dziennika, w oddziale historyi i literatury).

Literatura. Proste zasady stylu polskiego rozmaitemi postrzeżeniami względem języka, dla użytku jasno, zwięzle, poprawnie, gładko i szczerze po polsku pisać chcących, praktycznie w przykładach okazane, a wzorami rozmaitego toku i sposobu pisania, nauką o listach, wykładem pewney liczby synonimów i kilku rozprawkami o języku, tudzież wyjaśnieniem pisowni dopełnione, przez Józefa Franciszka *Królikowskiego*, doktora filozofii, professora języka i literatury polskiey w król. Gimnazyum poznańskiém, towarzystw: królewskiego warszawskiego przyjaciół nauk, krakowskiego naukowego, warszawskiego przyjaciół muzyki kościelney i narodowey członka; orderu ś. Stanisława kawalera, w Poznaniu i Bydgoszczy u J. A. Munka 1826 w 8ce mniey. str: XXIV i 224 (na odwrótney stronie karty tytułowey napisano: w Poznaniu, czcionkami król. nadworney drukarni W. Deckera i spółki.)

Wzory estetyczne poezyi polskiey w pięknościach pierwszych mistrzów naszych, z przytoczeniem teoryi wystawione; przez Józefa Franciszka *Królikowskiego* Dra fil. prof. jęz. i lit. pol. w król. gimn. pozn. Tow. król. war. prz. na. krak. nauk. warsz. prz. muz. kość. i nar. czł. ord. ś. Stan. k. w Poznaniu, w Bydgoszczy i Lesznie, nakładem E. S. Mittlera 1826 w 8ce str. XVI i 116. w Poznaniu drukiem Wilhelma Deckera i spółki.

Pisma rozmaite Franciszka Xawerego *Dmochowskiego*, tłomacza Iliady. Część druga. Warszawa, w drukarni N. Glücksberga, księgarza i typografa królewskiego uniwersytetu 1826 w 8ce więk. str. 382 nieliczb. 14. (W tey części następujące pisma są umieszczone: Zakus nad zaciekami wszechnicy krakowskiey; urywek bicza kręconego w Krakowie; o cnotach towarzyskich i występkach im przeciwnych. Zycia uczonych ludzi: wiadomość o życiu i pismach Stanisława Konarskiego, Karola Wyrwicza, Teodora Wagi, Teodora Ostrowskiego, Ignacego Zaborowskiego, Mikołaja Wolskiego, Józefa Rogalińskiego, Grzegorza Piramowicza, Józefa Szymanowskiego. Mowa o potrzebie i sposobie uczenia się łaciny; mowa na pochwałę Ignacego Krasickiego. Sztuka rymotworcza. O części pierwszey donieśliśmy wyżey na str. 118 i 281)

Poezya. Sztuka rymotworcza, poema we czterech pieśniach, przez F. *Dmochowskiego*, nowa edycya podług exemplarza znalezionego między papierami autora, w Warszawie, w drukarni N. Glücksberga, księgarza i typografa królewskiego uniwersytetu 1826 w 8ce więk. str. 88.

Sztuka rymotworcza Boileau Despréaux tłómaczona z francuzkiego przez *Maciuńskiego* professora literatury w gimnazyum białostockiém. Warszawa, w drukarni przy ulicy Krakowskie przedmieście N. 385. 1826. w 8ce więk. str. 56.

Powieści, Wincentego Florjana *Jastrzębskie-*

go, tłumacza romansu Renegat. w Wilnie, w drukarni przy ulicy zamkowey pod N. 185. 1826. w 8ce więk. str. 73 nieliczb. 1. (Trzy są powieści: *Zarema* we dwóch częściach; *Tęczyński; Medor i Emina*).

Teatr. Wanda trajedya w pięciu aktach, przez Franciszka *Wężyka*. w Krakowie 1826 w księgarni Ambrożego Grabowskiego. w 8ce str. 90 niel. 4; wybijano w drukarni uniwer. Jagiellońskiego.

Kobiety filozofki, komedya w pięciu aktach, podług Moliera (wierszem). Wilno, w drukarni Zymela i komp. na ulicy zamkowey, pod N. 185. 1826 w 8ce więk. str. 120.

Romanse. Lalla-Rukh xiężniczka mogolska, z dzieł poetycznych Tomasza Moore, przekład Wandy *Maleckiey*. W Warszawie, nakładem i drukiem A. Brzeziny, 1826 w 8ce mniey. Tom I str. 193 nieliczb. 4. Tom II str. 180 i nieliczb. 4.

Pan dwóchset wysep, romans poetyczny Waltera-Skotta, przekład Wandy *Maleckiey*. Warszawa, w drukarni A. Brzeziny, 1826 w 8ce mniey. str. 195 nieliczb. 22.

Matylda Rokeby romans poetyczny Waltera Scotta, przekład Wandy *Maleckiey*, w Warszawie, nakładem i drukiem Józefa Pukszty przy ulicy ẃto Jańskiey N. 21, 1826 w 8ce mniey. Tom I str. 163 niel. 4. Tom II str. 169 nieliczb. 3.

Nadzwyczayne przygody człowieka osłabionych nerwów, z dzieł P. Washington Irving Amerykanina wyjęte, z portretem autora, w Warszawie, w drukarni Łątkiewicza przy ulicy senatorskiey N. 467. 1826 w 8ce mniey. str. XII i 184. (Na wstępie znayduje się następujące uwiadomienie: „Powieści ninieysze wyjęte zostały z dzieła P. Washingtona Irving pod tytułem: *Powieści podróżnego, przez Geofroy Crayon* zawierającego cztéry osobne przedmioty, jedynie tylko tytułem ogólnym z sobą połączone, jako to: *Nadzwyczayne przygody człowieka osłabionych*

nerwów; Pan Buktorn i jego przyjaciele; Rozboynicy włoscy; Szperacze ukrytych skarbów. Ponieważ rozdzielenie tych przedmiotów na osobne dziełka, dozwoliło się z łatwością uskutecznić bez nadwerężenia całości, inne trzy przeto koleynie drukiem ogłoszone zostaną. Przedmowę autora znaydującą się na czele dzieła i dotyczącą wszystkich zawartych w niém powieści, zdało nam się nayprzyzwoiciey umieścić przy dziełku ninieyszém.)

Rozboynicy we Włoszech, z dzieł P. Washingtona Irving Amerykanina, w Warszawie w drukarni Łątkiewicza przy ulicy senatorskiey N.467. 1826 w 8ce mniey. str. 179 nieliczb. 1.

Wieczory w zamku nadreńskim, powieść oryginalna przez P. K. w Warszawie, nakładem i drukiem Józefa Pukszty, przy ulicy sto Janskiey N. 21, 1826 w 8ce str. 227 nieliczb. 4.

Błażey z Tarczyna czyli nieprzewidziane przypadki, powieść oryginalna, przez Kalixta *Pawłowskiego* byłego kapitana pułku 5 P. L. W. P. w Warszawie, w drukarni Łątkiewicza przy ulicy senatorskiey N. 467, 1826 w 12ce str. 177 nieliczb. 4 z ryciną.

Zielony płaszcz z Wenecyi, prawdziwe zdarzenie, z roku 1813 przez Klaurena, przekład wolny z niemieckiego przez K. M. w Krakowie, w drukarni i nakładem J. Mateckiego 1826 Tom I str. 184. Tom II str. 202 z ryciną.

P. Zschoke powieść Jasnowidząca, przełożona przez A. J. *Jurkowskiego.* w Wilnie, nakładem i drukiem A. Marcinowskiego, 1826 w 12ce Tomik I str. 192 niel. 2. Tomik II str. 156 niel. 2.

Gospodarstwo wieyskie. O urządzaniu gospodarstw według zasad rozumowanego rolnictwa, przez Nepomucena *Kurowskiego*, w Warszawie nakładem Brzéziny. 1826 w 8ce Tom I str. xv i 398 nieliczb. 2. (W drukarni Józefa Węckiego, przy ulicy senatorskiey N. 463). Tom II nakładem i drukiem A. Brzeziny, str. 276 niel. 2 tabl. I.

Matematyka. Teorya krzywych iloczynowych, przez Ludwika *Rembielińskiego*, w Warszawie nakładem autora, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego uprzywilejowanych drukarzy i księgarzy dworu królestwa polskiego, przy ulicy senatorskiey, N. 463. 1826 w 8ce więk. str. 195 i XIV niel. 2 tablic 3.

Medycyna. De pedis extremi difformitatibus, dissertatio inauguralis chirurgica, quam in Caesarea litterarum universitate Vilnensi ad gradum Doctoris medicinae rite obtinendum publice defendet Isidorus *Nahumowicz* Lithuanus medicinae magister anno 1826. Vilnae, tipis dioecesanis ad ecclesiam S. Casimiri. w 8ce str. 42.

De fractura colli femoris, dissertatio inauguralis chirurgica, quam in Caesarea litterarum universitate Vilnensi ad gradum Doctoris medicinae legitime capessendum publico medicorum judicio submittit Lucianus *Walicki* Lithuanus medicinae magister, anno MDCCCXXVI mense junii. Typis A. Marcinowski 1826 w 8ce str 67 niel. 1.

Lekcye Hygieny, czyli nauki zachowania zdrowia, wykładane publicznie od roku 1823 w Liceum Wołyńskiem, przez Karola *Kaczkowskiego* doktora medycyny, członka towarzystwa medycznego Cesarskiego w Wilnie, królewskiego w Warszawie, naukowego w Krakowie. w Warszawie w drukarni N. Glücksberga, księgarza i typografa król. warszaw. Uniwersytetu. 1826 w 8ce więk. str. 89 nieliczb. 8. Umieszczona w tem dziełku piérwsza lekcya obeymuje historyą Hygieny. Od str. 73 do końca umieszczony dodatek zawiera: Traktat o troskliwém pilnowaniu chorych. Dalszy ciąg ma nastąpić.

Nauki początkowe. Druga xiążeczka Helenki: Powieści dla dzieci zaczynających już czytać gładko, przez autorkę Pamiątki po dobrey matce, w Warszawie w drukarni Łątkiewicza przy ulicy senatorskiey pod Nrem 467. 1825 w 8ce mniey. str. 168 niel. 1.

Pielgrzym w Dobromilu, czyli nauki wieyskie, z dodatkiem powieści. Wydanie nowe poprawne. Warszawa, nakładem N. Glücksberga, księgarza i typografa królewskiego uniwersytetu 1826 w 8ce str. VII i 215 nieliczb. 1 z obrazkami.

Doniesienia literackie.

Biblioteka polska r. b. (Tom III N. 2) umieściła list ze Lwowa, z którego o następujących szczegółach dowiadujemy się: W tym jeszcze roku mają wyyść z druku we Lwowie: *Pisma wierszem i prozą Augusta Kretowicza*, tudzież *Dzieła drammatyczne Wincentego Thuilego* z kolorowanemi rycinami, te ostatnie dzieła składać się będą z kilku małych komedyy z francuzkiego przełożonych, i już na scenie z upodobaniem przyjętych. J. N. *Kamiński* ogłosi w krótce drukiem swóy przekład tragedyi z Kalderona: *Don Sabathier*. Ma tu także wyyść wkrótce tragedya; *Matka rodu Dobratyńskich* (*Die Ahnfrau*) Grillparcera, przez hrabiego *Starzyńskiego* przełożona. Tenże przełożył także pięknym wierszem *Winę* (*Die Schuld*) Mülnera, która ma bydź niezadługo na scenie Lwowskiey przedstawiona. Mieszkający teraz w Galicyi Tymon *Zaborowski*, autor poematu epicznego: Zdobycie Kijowa przez Chrobrego, ma chęć zostania Jezuitą i udał się do Starey wsi, gdzie jest nowicyat tych zakonników. Gazetę Lwowską i Rozmaitości, pismo literaturze poświęcone, wydawać będzie od stycznia roku następującego P. *Michalewicz*, professor literatury polskiey w uniwersytecie tamecznym. Już pracują koło urządzenia gmachu na bibliotekę Ossolińskiego, ulicę, przy którey stoi, nazwano urzędownie ulicą Ossolińskiego. Gmach mieszczący w sobie tę bibliotekę złożoną z 19,000 tomów, pobity będzie blachą żelazną; urządzony będzie ogrod angielski, do którego z sal biblijotekalnych będzie wychód i gdzie miłośnicy literatury w lecie, na świeżem powietrzu, będą mogli zabawiać się czytaniem. Sale do czytania przeznaczone, mają bydź ozdobio-

ne popiersiami sławnych Polaków. Ponieważ na te wszystkie urządzenia fundusze nie wystarczają, Stany obmyśliły składkę. Zastępca professora fizyki przy uniwersytecie lwowskim Alex. *Zawadzki* (rodem Szlązak) zebrawszy znaczną ilość roślin i owadów galicyyskich, myśli założyć muzeum narodowe, i darować mu zbiory swoje. Znany z Zabawek rymotworczych, Stanisław *Jaszowski*, pracuje nad historyą Lwowa, jego literatury, przemysłu i handlu od naydawnieyszych czasów.

Nowe dzieła rossyyskie.

Historya. *Грегескiе Классики.* Klassycy greccy, tłumaczeni z języka greckiego przez Jana *Martynowa.* Część XV ks. 18, Historya Herodota. Część I, obeymująca xięgę I i II. Petersb. w druk. Józ. Joannesowa. 1826 w 8ce str. 807.

Описанiе наводненiя. Opisanie powodzi, w Sanktpetersburgu, dnia 7 listop. 1824 roku. Wydał Samuel *Aller.* Petersb. 1826 w druk. Depart. oświec. narod. w 8ce str. VI i 216 z kartą jeograficzną stolicy.

Archeologia. *Изслѣдованiе.* Badania o położeniu starożytnych osad greckich na brzegach Pontu Euxyńskiego, między Tyrasem i Borystenem, z powodu znalezionych w roku 1823 szczątków starożytności w Odessie, przez półkownika J. *Stempkowskiego* (z kartą starożytney i nowey geografii tych mieysc). Petersb. w druk. A. Smirdina 1826 w 12ce str. 80.

Указатель. Ukaziciel głównieyszych pamiątek zachowujących się w orużeyney pałacie; ułożony przez Pawła *Swinina* członka honor. pomienioney pałaty, radcy stanu i kaw. Petersb. w druk. A. Smirdina 1826 w 16ce więk. str. 118.

Poezya. *Невѣста Абидосская.* Dziewica z

Abydos, powieść turecka, przez Lorda Bayrona; z angielskiego wierszem przełożył Jan *Kozłow*. Petersb. w druk. A. Smirdina, 1826 w 8ce str. 6 i 92.

Ужасные гости. Gości okropni, powieść wierszem, przez A. W. *Iwanowa*. Petersb. w druk. A. Smirdina 1826, w 8ce str. 15.

Romanse. *Нагальники.* Naczelnicy, albo wodzowie szkoccy, powieść historyczna, przez Miss Porter, przełożona z angielskiego na francuzki język, a stąd na rossyyski. Moskwa, w druk. uniwer. 1826 w 12ce więk. T. I str. 342. T. II str. 324.

Догь Лудовика XVI. Córka Ludwika XVI, czyli niestałość wielkości ziemskiey; wydane przez Panią de Renewill, przekład z francuzkiego. Oreł, nakładem i drukiem Sytina 1826. Dwie części w 8ce mniey. str. v i 327.

Ekonomia polityczna. *Considérations sur quelques principes fondamentaux de l'Economie politique et privée, par N. Demidoff, ancien officier d'Artillerie.* Uwagi o niektórych głównych prawidłach ekonomii polityczney i prywatney, przez N. *Demidowa*, byłego oficera artylleryi. Petersb. w druk. Depart. oświec. narod. 1826 w 8ce str. 20.

Considérations sur la théorie des capitaux par N. Demidoff, auteur de la nouvelle théorie de la balance du commerce. Uwagi nad teoryą kapitałów, przez N. *Demidowa*, autora nowey teoryi bilansu handlowego. Moskwa, w druk. A. Semena. 1826 w 8ce str. 23.

Рѣгь Mowa o fałszywém naznaczeniu przyczyny upadku handlu w niedostatku pieniędzy, okazanie prawdziwych jego przyczyn i niektórych środków, mogących zapobiedz szkodliwemu wpływowi na dobro narodu, miana na publicznem posiedzeniu miłośników wiadomości handlowych, w Moskiewskiey praktyczney Akademii handlowey, dnia 9 lipca 1826 roku, przez Jerzego *Klassena* sekretarza towarzystwa i akademii.

Moskwa, w druk. S. Seliwanowskiego. 1826 w 4ce str. 6.

Разсужденіе. Rozprawa o istotnych własnościach i przynależytościach Ekonomii polityczney, miana na publicznem posiedzeniu Demidowskiey szkoły wyższych nauk w Jarosławiu, 29 kwietnia 1826 r. przez Teodora *Beketowa*, Radcę Dworu, magistra nauk moralno - politycznych, ekonomii polityczney i nauki finansów professora. Moskwa, w druk. Uniw. 1826 w 4ce str. 41.

Gospodarstwo. *Краткое руководство.* Krótka nauka rozmnożenia i utrzymania owiec cienko-wełnistych, w średniey części Rossyi, wydana przez Cesarskie Moskiewskie Towarzystwo gospodarstwa wieyskiego. Wydanie drugie. Moskwa, w druk. Augusta Semena, przy Cesar. Akad. Medyko-chir. 1826 w 8ce str. IV, 76 i III. z ryciną.

Кретоловъ. Kretołów, czyli nayłatwieyszy i naypewnieyszy sposób łowienia kretów; dzieło powszechną mające wziętość we Francyi. Tłumaczone podług wydania cztérnastego. Moskwa, w druk. P. Kuzniecowa 1826 w 8ce str. 40 z ryciną.

Карманная книжка. Książka kieszonkowa dla kucharzów i kucharek, do użycia w mieście i na wsi i t. d. przez P. Kardelli. przekład z francuzkiego, podług 3go wydania znacznie powiększonego. Moskwa, w druk. S. Seliwanowskiego 1826 w 12ce T. I str. XXX i 237. T. II str. 246.

Technologia. *Простое и ясное наставленіе.* Prosta i jasna nauka wyrabiania saletry bez wszelkich osobnych zakładów, ale w zwyczaynych naczyniach domowych, wydana dla użytku mieszkańców mieyskich i wieyskich, przez J. W. Tromsdorfa. Do tego przydany sposób wywarzania saletry we Francyi, przez P. Delondra. Petersburg, w drukarni wojenney Głównego sztabu Jego Cesarskiey Mości 1826 w 8ce str. 67. (Dziełko P. Tromsdorfa, ułożone jest przez pytania i odpowiedzi dla większey jasności).

Medycyna. *О пользѣ и предметахъ Военной*

Гигіены. O pożytku i przedmiotach Hygieny wojenney, czyli nauki zachowania zdrowia żołnierzy, przez Macieja *Mudrowa* Doktora medycyny, wojenn. medycz. patologii, terapii i kliniki profess. publ. zwyczay. radcę stanu orderów św. Anny 2go i św. Włodzimierza 4go stopnia kaw. wielu towarzystw medycznych i uczonych członka. wydanie 3cie nanowo przeyrzane. Moskwa, w druk. uniw. 1826 w 8ce str. 67.

Astronomia. *Руководство къ Астрономіи.* Przewodnictwo do Astronomii. Moskwa, w druk. uniw. 1826 w 8ce str. 192 z 3ma tablicami. (Autor D. *Perewoszczykow*).

Nowe dzieła cudzoziemskie.

Teologia i historya kościelna. Handbuch der biblischer Alterthumskunde, von E. F. K. *Rosenmüller*. Leipzig 1825 - 26. 1 u. 2 Bnd. gr. 8.

Równie, jak inne dzieła uczonego i znajomego autora, opisanie dziejow i starożytności bibliynych, tu wyrażone, służyć korzystnie może i do historyi powszechney, a osobliwie do bliższego poznania geograficznego i statystycznego Ziemi-Swiętey w ogólności, a w szczególności Fenicyi, Palestyny i t. d. *B.*

Bibliotheca biblica, a select List of Boohs on sucred Literature, with notices, biographical, critical and bibliographical, intended as a Guide to the consultation of the most useful Writers on biblical subjects. By *William Orme*, author of the Life of John. Owen. Edinburgh 1826 in 8vo.

Zalecać powinniśmy uczonym teologom wskazany tu zbiór pod napisem Biblioteki bibliyney, jako z niego w każdym razie można zasiągnąć potrzebney wiadomości o dziełach ważnieyszych Pisma wziętego, o wydaniach textu oryginalnego, o porównaniach czy konkordancyach Bibliy he-

hrayskich, greckich, łacińskich, angielskich, o słównikach hebrayskich i greckich, o wykładaczach czyli kommentatorach, i o wszelkich w ogólności dziełach do chronologii, geografii, starożytności, tudzież historyi kościelney należących. Może służyć za dopełnienie do Biblioteki Walcha (*Walchii* Bibliotheca Theologica selecta) albo też Lelonga (Bibliotheca sacra auct. *Le Long*). *A. B.*

Prawoznawstwo, Filozofia, Polityka, Pedagogia.

Ueber Wesen und Studium der Wirthschafts oder Cameralwissenschaften, vorzüglich über uissenschaftsliche Begründung der Landwistschaftslehre, auch der Forstwirthschafts-Bergbau-Handelslehre und Technologie durch die Volkswirthschaftslehre. Von *Friedr. G. Schulze.* Jena 1826 gr. 8vo (18 Gr.)

Nauki kameralne i rozumowanego gospodarstwa, w teraźnieyszych mianowicie czasach, dążą sporym krokiem do swojego udoskonalenia. Uważać to można z nowych tego rodzaju zaprowadzeń w rozmaitych krajach, coraz a coraz więcey prostowanych i rozszerzanych, a naybardziey z pism w tym przedmiocie teorycznych, których, zdaje się, nayobficiey pisarze, zwłaszcza angielscy i niemieccy dostarczają. Lubo zasady professora Szulza, w wyrażoném tu piśmie wyłożone, nie składają dzieła pierwszego rzędu, i są nader ogólne; dają przecież dostateczny rys kameralnych i statystycznych nauk, mogą też dać wyobrażenie ich związku między sobą, objętości i ważności, a dla wielu nowych widoków autora i wzajemności rzeczy, tudzież trafnego i filozoficznego sądu zasługują na uważenie. Nadto, w podwóynym a interesującym dodatku autor pomieścił, naprzód w treści wiadomość o swoich lekcyach gospodarstwa narodowego, tudzież plan rolniczego instytutu naukowego, przez niegoż w Uniwersytecie Jeńskim założonego, a który w początkach przeszłego maja został otworzonym. *A. B.*

Grund-sätze der National-Oekonomie, oder Theorie des National-Reichthums, von *Ludwig Heinr. von Jakob*. Dritte sehr verbesserte und vermehrte Ausgabe. 1 u. 2 Abth. Halle 1826. 8vo (2 Thlr. 8 Gr.)

Nie wiadomo jeszcze, jak dalece to trzecie wydanie Zasad ekonomii polityczney znakomitego pisarza pomnożone i poprawione; to tylko wyczytujemy, że Niemcy i samemu dziełu, za klassyczne uważanemu nowe pochwały, i jego autorowi z narodową chlubą, nowy hołd szacunku oddają. *A. B.*

Medycyna. *Manuel de Clinique Médicale*, contenant la manière d'observer en médicine les diverses méthodes d'exploration appliquées aux maladies de la tête, de la poitrine, de l'abdomen et des tissus, ainsi qu'à l'in vrestigation cadavérique et à l'etude de diagnostic; suivi d'un Exposé des signes des maladies, et d'un Précis d'anatomie pathologique. Par *L. Martinet*. 2de édit. Paris 1826 in 18.

Szybkość, z jaką się wyczerpało, nie dawno jeszcze ogłoszone, piérwsze wydanie tego podręcznego w praktyce dla lekarzy dziełka, zdaje się zapewniać jego użyteczność. Autor, mając pod swojem zarządzaniem nayobszernieyszy w Paryżu szpital, *Hôtel-Dieu*, musiał dość mieć zręczności do zebrania ważnych postrzeżeń lekarskich i do ich sprawdzenia w każdym czasie przy łóżku chorych; służyć tedy może ten manualik dla lekarzy praktykantow za prawdziwego podręcznika czyli, jak mówią, *vade mecum*, w podobnym zapewne sposobie, jak znajome dziełko: *Kleinii Interpres Clinicus*. in 8vo

Recherches physiologiques sur les cas d'utérus double et de superfétation, avec lithographies de Jacob, par *A. L. Cassan*. Paris 1826. 8vo.

Podług świeżych wiadomości, dziełko to jednego z nayznakomitszych młodych lekarzy pa-

ryzkich, wypuszczone zpod prassy drukarskiey dopiero jeszcze w m. czerwcu, zawierać ma w sobie wiele nowych w nauce widoków i ciekawych postrzeżeń. Autor naybardziey starał się wyjaśnić ważny przedmiot o porodach opóźnionych, a w ogólności przez swoje w tym rodzaju badania nie mnieyszą uczynił przysługę i pomoc dla nauki prawa, jako i medycyny. *B.*

Traité des fièvres dites essentielles, par *J. Bouillaud*, D. M. Paris 1826 in 8vó 554 pages.

A manual of Anatomy, arranged so as to afford a concise and accurate description of the different parts of the human body. From the French of *A. L. J. Bayle*. Revised and improved by *William Benuett*. Edinburgh 1826. 8vo.

Tłumacz wyznaje, że powodowany prawdziwą tego dzieła wartością przedsięwziął jego przekład.

Sul Taglio ipogastrico, memoria del Cavaliere *Antonio Scarpa*, Professore emerito, Direttore della Facolta Medico-Chirurgico-Farmaceutica nell' J. R. Universita di Pavia. Pavia 1825 in 4to maj.

Memoria sul Condutore tagliente d'Hawkins per l'estrazione della pietra dalla Vesica, del Caval. *Ant. Scarpa*. Pavia 1825 in 4to maj.

Memaria sulla Gravidanza susseguita da Ascite ed osservazioni pratiche su isvantaggi della nuova maniera d'usare la paracentesi dell' addomine in simili casi, del Caval. *Ant. Scarpa*. Pavia 1825 in 4to maj.

Sullo Scirro e sul Cancro, memoria del Caval. *Ant. Scarpa*. Pavia 1825 in 4to maj.

Esama della terza memoria del Prof. Vacca sul Taglio retto vesicale. Nota su i svantaggi del medesimo a fronte del Taglio laterale, del Caval. *Ant. Scarpa*. ibid. 1825 in 4to maj.

Są to szacowne, acz nie dość obszerne, rozprawy monograficzne, jednego z nayznakomitszych lekarzy Włoskich, sławnego weterana Antoniego Skarpy, które się wprzód nieco ukazały w

Brugnatellego Dzienniku Fizyki i Chemii, a teraz dopiero z nowemi dodatkami zostały przez samegoż autora pojedyńczo ogłoszone. Nie jest tu mieysce wyszczególniać ich przedmioty i nowe postrzeżenia: jako noszą imie Skarpy i są nader użytecznémi do chirurgii praktyczney, tak zaiste nie godzi się tych pism nie posiadać w pełnieyszym cokolwiek lekarskich xiąg zbiorze. *A. B.*

Fizyka, chemia, historya naturalna.

Memoire sur les dépressions de la surface du globe, dans le sens longitudinal de cheines de montagnes et entre deux reliefs maritimes adjucens: lu aux séances de l'Académie des soiences des 13 et 20 février 1826, par M. *Andréossy*, de l'Institut. Paris 1826. 8vo.

Są to nowe i dość interesujące badania geologiczne P. Andréossy, czynione z powodu zwróconey teraz na ten przedmiot uwagi ze strony Akademii francuzkiey, która nawet za nagrodę przeznacza rozmaite tego rodzaju wątpliwości do wyjaśnienia. *B.*

Lessons on Mineralogy and Geology, with colonred Plates of Gold and Diamond Mines in Brazil, Lead Mine at Matlock and Thirty varions Minerals, also Plates of the primitive, secondary and coal formation, 8th edit. London 1826. 8vo.

Nieobszerne ale ważne i pożyteczne dziełko dla łatwego oznaczania i rozróżniania minerałów, ułożone za pomocą praktycznych postrzeżeń w kopalniach amerykańskich, a mianowicie brezyliyskich. *B.*

New descriptive catalogue of Minernls, greatly extended, nith Diagrams of their simple forms, 7th edit. London 1826.

Treatise of Diamonds and precions stones, with colonred plates, describing tha method of dinovering the real Gem from composition, with a scal of the tize, Appearance, und Value of Diamonds, polished or rough. 28 edit. London 1826 8vo.

Podaje prawidła i nayłatwieyszy sposób oznaczania i oceniania diamentow i kleynotow, tudzież rozróżniania prawdziwych od fałszywych nawet szlifowanych. *B.*

Travels Hnough the Gold and Diamond District of Brazil. nith topographical plates of the mines, schewing the mode of Working, also the state of Agriculture, Commerce eloc. New edit. mith varions other plates, and Map of the Authoris ronte. London 1826. 8vo.

Autor naybardziey się zaymuje opisaniem bogatych min złota i diamentow brezyliyskich, tudzież sposobu ich wydobywania i całego w tym względzie zachodu kompanii brezyliyskiey. *B.*

A. Treatise on Mineralogy, popular and practical, embracing an Account of the physical, chemical, optical and natural-historical characters of mineral Bodies, with their uses in the Arts. By *Dawid Brewster.* Edinburgh 1826 8vo.

Znakomity autor starał się mieć wzgląd na wszystkie cechy zewnętrzne i wewnętrzne ciał kopalnych, starał się też ukazać ich użycie w kunsztach i rzemiosłach, ozdobił nadto swoję sporą xiążkę blisko 1000 fignr. *B.*

D z i e ł a r z a d k i e.

P. J. *Brieff* xięgarz w Petersburgu ogłosił że ma do sprzedania następujące rzadkie dzieła: 1) *Nicolai de Lyra postillae perpetuae in vetus et novum Testamentum, ex recognitione Joan. Andreae aler. episc Venetiis 1481. 5 vol. in folio.* Cena 500 Rubli assygn. Jest to obszerny kommentarz na wszystkie xięgi Pisma Swiętego, drukowany literami gockiemi, ozdobiony obwódkami z kwiatow i miniaturami, a majuskuły czyli głoski początkowe kolorami są przyozdobione. Text pisma ś. oraz glossy znaydują się w tém dziele, i to różni tę edycyą od pierwszey, dziesięcią laty wprzód wydaney w Rzymie. Exemplarz całkowity i bardzo dobrze zachowany. 2) *Jacobi An-*

derson selectus diplomatum et numismatum Scotiae Thesaurus. Edimburgi apud Rudimannos 1735 in folio. Cena rub. 300 assygn. Na czele tego dzieła znayduje się uczona rozprawa jednego z braci Rudimannów, służy ona za wstęp do szacownego zbioru przywilejów i dyplomatów na miedzi rżniętych; oraz pieczęci i monet, odnoszących się do historyi Szkockiey, która potém następuje. Dzieło to rzadkie w samey Anglii, wielkiey jest wartości dla historyków i archeologów. 3) *Charles Perrault, les hommes illustres qui ont paru en France pendant ce* XVII *siècle, avec leurs portraits au naturel. Paris in folio 2 vol.* Tom I roku 1696 drugi 1700. Cena rub. 150 assygn. Dzieło to nie małey w sobie wartości, poszukiwane jest od znawców: wizerunki, po większey części przez sławnego Edelingka rytowane, pięknie są wypracowane. Lecz nasz exemplarz ma nadto szczególną zaletę, mogącą podnieść jego wartość w oczach biblijomanów: zamiast wizerunków i żywotów Arnaulda i Paskala, które cenzura zabroniła autorowi, umieszczone są wizerunki i żywoty PP. Thomassin i Du Cange, które w pierwszych tylko exemplarzach odbicia znaydują się, gdyż zakaz potém odwołany został. Żywoty i wizerunki dwóch sławnych pisarzy, których cenzura potępiła jako obwinionych o herezyą i anti-jezuityzm, znaydują się także w tym exemplarzu, na końcu tomu pierwszego, wraz z liczbą stronic jakie pierwiastkowie zaymowały. Wszystkie exemplarze pierwszego odbicia nie posiadają tego dodatku. 4) *Iconographie greque par E. Q. Visconti. Paris 1811 chez Didot l'ainé 3 vol. in 4to* i jeden tom rycin w wielkiém folio cena rub. 300 assygn. 5) *Jeonographie romaine par E. Q. Visconti. Paris 1818 chez Didot l'ainé 1 vol. in 4to* i jeden tom rycin in fol. maj. cena rub. 200 ass. 6) *Thesaurus graecarum antiquitatum, congestus a Jac. Gronovio.* 13 vol. in fol. 7) *Thesaurus antiqui-*

tatum romanorum, *congestus a J. G. Graevio.* 12 vol. in fol. 8) *Novus Thesaurus antiquitatum romanorum*, *congestus ab Alb. H. de Sallengre.* 3 vol. in folio. 9) *Utriusque Thesauri antiquitatum romanorum graecorumque nova supplementa. Venet.* 1737 5 vol. in fol. 10) *Thesaurus antiquitatum et historiarum Italiae, collectus cura et studio Jo. Georg. Graevii. Lugd. Bat.* 1704-23. tomów 9 we 30 vol. in folio. 11) *Thesaurus antiquitatum et historiarum Siciliae, Sardiniae, Corsicae etc. cura et studio Jo. Georg. Graevii. Lugd. Bat.* 1723-25. vol. 15 in folio. (Całe to dzieło porządnie oprawne w 78 tomach, kosztuje rubli 1,000 assygn.